

Utbildningsinspektion i Töjnaskolan, förskoleklass och årskurs 1–5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Sollentuna kommun och besökt Töjnaskolan den 13 och 14 februari 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Töjnaskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Töjnaskolan intervjuades rektorn, elever, personal och föräldrar med barn i skolans olika årskurser. Inspektörerna besökte även verksamheten i förskoleklass och gjorde lektionsbesök i skolans samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Töjnaskolan	Antal elever
Förskoleklass	50
Grundskola	198

I Töjnaskolan finns förskoleklass och grundskolans årskurs 1–5. I skolans resultat-enhet ingår även förskola och fritidshemsverksamhet. Kommunens ansvarstagande

för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg beskrivs dock i separata rapporter avseende hela kommunens förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg.

Lärare och elever är indelade i fyra arbetslag, två för förskoleklass och årskurserna 1–3 och ett arbetslag för årskurs 4–5. Ett fjärde arbetslag innefattar elevstödspersonal. Totalt finns tio klasser, inklusive förskoleklass, på skolan. Verksamheten leds av en rektor.

Helhetsbedömning

Inspektörernas huvudsakliga intryck är att Töjnaskolan är en väl fungerande skola med goda förutsättningar att bedriva en verksamhet i enlighet med de riktlinjer författningarna anger. Verksamheten i skolans förskoleklass stämmer överens med läroplanens mål och riktlinjer samt ger en god grund för barnens fortsatta lärande och utveckling.

Undervisningen bedöms i huvudsak hålla god kvalitet och ge goda förutsättningar för eleverna att nå utbildningsmålen. Utifrån den uppföljning som sker på elevnivå och som redovisas till kommunen görs bedömningen att elevernas kunskapsresultat i årskurs 5 är goda. Enligt inspektörerna beror detta på såväl den undervisning som bedrivs som att adekvata stödåtgärder ges. Undervisningen kan dock, enligt inspektörerna, i högre utsträckning anpassas till elevernas individuella behov och förutsättningar för att ge eleverna större utmaningar.

Skolan utgör en trygg miljö för eleverna. Lektioner och raster präglas av en trivsamt stämning.

Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och leder den övergripande pedagogiska utvecklingen. Rektorn är också väl medveten om skolans utvecklingsområden och arbetar systematiskt för att förbättra verksamheten.

Ett område där skolans arbete behöver vidareutvecklas är inom elevernas möjligheter till inflytande över sitt eget lärande. Även en större medvetenhet och ett fördjupat uppföljnings- och kvalitetsarbete kring läroplanens mål att sträva mot och vikten av att undervisningen som helhet inriktas mot dessa kan, enligt inspektörerna, vara till gagn för skolans fortsatta utveckling.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas:

- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3, 3 a, 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Innehållet i de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas.
- Elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande bör förbättras.

- Lärarnas arbete med att individanpassa undervisningen bör vidareutvecklas.
- Innehållet i åtgärdsprogrammen bör förbättras.
- Skolan bör utveckla arbetet med elevens val.
- Skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell. Nationella ämnesprov för årskurs 5. Tabellen anger andelen elever som enligt skolans bedömning uppnått målen i ämnesproven i Töjnaskolan. Dessutom anges andel elever som bedömts ha uppnått målen totalt i kommunen.

Ämne	Töjnaskolan		Sollentuna kommun	
	År 2006	År 2007	År 2006	År 2007
Svenska	95 %	94 %	94 %	95,6 %
Engelska	95 %	97 %	95 %	96,1 %
Matematik	95 %	100 %	93 %	94,8 %

Källa: Skolans och kommunens egna uppgifter

Kommentar:

I Töjnaskolan uppger samtliga intervjuade att eleverna når goda kunskapsresultat i

alla ämnen och att kunskapsutvecklingen i samtliga ämnen redovisas på utvecklingssamtalen. Enligt rektorn och skolans resultatsammanställning är andelen elever i årskurs 5 som uppnår målen i samtliga ämnen 97 procent. Lärarna gör kontinuerliga avstämmningar av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. Som grund för bedömningarna används bland annat läsutvecklingsscheman, diagnostiska prov och de nationella ämnesproven i årskurs 5.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Lärarna följer upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. På utvecklingssamtalen redogörs för elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån de nationella målen. Inspektörerna bedömer att lärarnas uppföljning av elevernas kunskapsresultat överlag håller god kvalitet. Nedanstående bör dock förbättras.

Individuell utvecklingsplan

I grundskoleförordningen ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje elev vid utvecklingssamtalet. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå nationella mål och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanens och kursplanernas mål. Se vidare i Skolverkets allmänna råd, Den individuella utvecklingsplanen. Inspektörerna har tagit del av några exempel på Töjnaskolans individuella utvecklingsplaner och bedömer att dessa bör utvecklas så att skolans insatser tydligare framgår med utgångspunkt i nationella mål. Även målen att sträva mot i läroplan och kursplaner bör beaktas vid upprättandet.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna.

Bedömning av området Bedömning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
			X

Motivering:

Inspektionen visar att lärarna vid bedömning utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna. De nationella kursplanerna har diskuterats och lokala tolkningar av dessa har utarbetats. Bedömningsdiskussioner förs enligt lärarna regelbundet i olika ämnen. Lärarna dokumenterar kontinuerligt hur den enskilde eleven har nått målen i samtliga ämnen i årskurserna 1–5. Denna information delges föräldrarna vid utvecklingssamtalen och utgör underlag vid upprättandet av en individuell utvecklingsplan.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans undervisning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

I läroplanen anges bland annat att skolan ska sträva mot att varje elev utvecklar nyfikenhet och lust att lära. Skolan ska även sträva mot att varje elev lär sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, samt att reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. De lektionsbesök och samtal som inspektörerna genomfört visar att eleverna överlag ges möjlighet till ovanstående på ett bra sätt. Undervisningen följs dock inte systematiskt upp i förhållande till strävansmålen i läroplanen på skolnivå. Lärarna arbetar delvis tematiskt inspirerade av den danska bifrostpedagogiken. Ett tema väljs läsårsvis ut av lärarna men inom temat ges eleverna stora möjligheter att arbeta utifrån egna intresseområden. Skolans klassråd och elevråd är väl fungerande. Arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång. Inspektörerna bedömer att genomförandet av utbildningen överlag håller god kvalitet men att elevernas inflytande över det egna lärandet bör förbättras.

Inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet

I läroplanen uttrycks att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Graden av elevinflytande var, vid inspektionsbesöket, till synes relativt låg vid flertalet lektioner. Flera av de elever som inspektörerna möter i inspektionen uppger att det är lärarna som till största delen bestämmer undervisningens innehåll och utformning. Lärare ger dock under intervjuer exempel på hur eleverna ges möjlighet till inflytande över sitt eget lärande. Det finns inget systematiskt arbete på skolan för att elevernas ansvarstagande och inflytande successivt ska öka med elevernas stigande ålder. Detta faktum kan ha sin förklaring i att läroplanens mål att sträva mot på, skolövergripande nivå, inte diskuteras eller synliggörs i skolans dokumentation i lika stor utsträckning som målen att uppnå.

Inspektörerna bedömer att lärarna, i enlighet med ovanstående resonemang, bör förbättra elevernas möjligheter att utöva inflytande över sitt eget lärande. I detta sammanhang är det viktigt att även utveckla elevernas förståelse kring varför de ska ha inflytande över undervisningen.

En förutsättning för att eleverna ska ha möjlighet till inflytande över undervisningen är också att de har kännedom om målen för utbildningen, vilket de intervjuade eleverna i varierande utsträckning har. Flera elever inspektörerna talar med under lektionsbesök kan inte ange eller har inte förstått varken vad som är syftet med föreliggande arbetsuppgift eller vad de ska lära sig. Av skolans senaste enkätundersökning från år 2007 framgår dock att en majoritet av eleverna anser sig ha såväl kunskap om målen som möjlighet till inflytande. 13 procent av eleverna i årskurs 5 anser dock, enligt samma enkät, att de inte alls är med och planerar sitt skolarbete

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid upprättas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Samtliga intervjuade anser att skolans arbete med att identifiera och ge elever särskilt stöd fungerar mycket bra. Rektorn är engagerad i elevvårdsarbetet och arbetet inom detta område är välorganiserat. Elevstödsteamet, som utgörs av bland annat skolsköterska, kurator och speciallärare, har kontinuerliga möten med rektorn där stödbehov diskuteras och fördelas. Rektorn har goda kunskaper om enskilda elever och särskilt stöd ges vid behov i alla ämnen. Elevstödsteamet utgör, som tidigare nämnts, ett särskilt arbetslag och bistår skolans övriga arbetslag med handledning och särskilt stöd till elever, i klassen men också i mindre grupper. Skolans goda resultat är också en indikator på att arbetet med särskilt stöd fungerar väl. Flertalet intervjuade är nöjda med skolan och dess anpassning av verksamheten till elevernas olika behov men inom nedanstående områden bedömer dock inspektörerna att skolans arbete bör vidareutvecklas.

Anpassning till varje elevs förutsättningar och behov

Enligt författningarna ska skolans undervisning anpassas till elevernas förutsättningar och behov. Under inspektionen framkommer att anpassningen av undervisningen utifrån elevernas förutsättningar och behov varierar. Intervjuade föräldrar och elever vittnar om att uppgifter ibland är för lätta och att eleverna därför inte alltid ges utmaningar på sin nivå. De intervjuades utsagor tyder också på att individanpassningen inte sällan är av kvantitativ art, det vill säga att eleverna ges ”mer av samma sak”. Vid lektionsbesök ser inspektörerna såväl exempel på god individanpassning där alla elever ges möjligheter till lärande på sin nivå som exempel där elever gör uppgifter trots att de redan behärskar dem. Inspektörerna uppmärksammar också exempel där eleverna inom ramen för pågående tema arbetar åldersintegrerat med samma uppgifter och där de yngre eleverna inte riktigt klarar dessa uppgifter med bland annat bristande intresse som följd. I vissa fall anpassas undervisningen dock genom att exempelvis läromedel av olika svårighetsgrad används. Trots flera goda exempel bedömer inspektörerna att lärarnas arbete med att individanpassa undervisningen som helhet bör vidareutvecklas för elever som behöver

större utmaningar i sin kunskapsutveckling.

Åtgärdsprogram

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. I Töjnaskolans åtgärdsprogram bör elevens behov och planerade åtgärder tydligare konkretiseras och beskrivas utifrån nationella mål. Även skolans insatser och ansvar för elevernas kunskapsutveckling bör tydliggöras.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektionen visar att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Ordningsregler är upprättade i enlighet med grundskoleförordningens krav. Enkätresultat, observationer vid inspektionsbesöket och de intervjuades utsagor tyder på att skolan överlag utgör en trygg miljö för eleverna även om enstaka incidenter inträffar. All personal strävar efter ett gemensamt förhållningssätt gentemot eleverna. Lektioner och raster präglas av en trivsamt stämning och god arbetsro för eleverna.

Likabehandling

Som en följd av lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67) ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Likabehandlingsplanen ska arbetas fram under medverkan av elever och personal.

Töjnaskolans likabehandlingsplan, som benämns handlingsplan mot kränkande behandling, uppfyller inte fullt ut lagens krav på en sådan plan. I fråga om planerade åtgärder bör planen vara mer konkret och utgå från en aktuell kartläggning av verksamheten. Planen anger inte heller rutiner för en tydlig ansvarsfördelning mellan rektor och personal eller hur dokumentation av ärenden ska gå till. Vid framtagandet och utvecklandet av planen måste skolan beakta förordningskravet på barn och elevers delaktighet vilket inte gjorts. Sollentuna kommun har inte på ett tydligt sätt överlämnat åt rektorerna i kommunen att upprätta likabehandlingsplaner varför avsaknad av likabehandlingsplaner eller bristande sådana inte bedöms i de enskilda skolrapporterna utan en samlad bedömning återfinns i den övergripande kommunrapporten. Se även Skolverkets Allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2006:7).

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

10 (13)

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektionen visar att verksamheten inom området tillgång till utbildningen håller god kvalitet. Arbetet med att organisera elevens val bör dock utvecklas.

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen ska syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. I Töjnaskolan sker undervisningen i elevens val inom den temaundervisning som tidigare nämnts. Enligt rektorn och flertalet lärare erbjuds eleverna elevens val via temat där eleverna får fördjupa sig inom sina intresseområden. Tiden för elevens val är alltså inkluderad i övriga ämnen och det är, enligt inspektörerna, inte säkerställt att eleverna fullt ut erbjuds elevens val i enlighet med grundskoleförordningen. Eleverna är inte medvetna om att de har elevens val och det råder en viss oklarhet bland lärarna om vad elevens val ska bestå av och vad syftet med detta ämne är tänkt att vara. Det finns, enligt inspektörernas bedömning, därmed inte heller någon medveten syn på elevens val som en viktig del av ett ökat elevinflytande över det egna lärandet. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla arbetet med elevens val i enlighet med ovanstående resonemang.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt rektorn har alla lärare utom en lärarutbildning, vilket den nationella statisti-

ken bekräftar. Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt. Lärarna undervisar i huvudsak i de ämnen och årskurser de har utbildning för och ges möjlighet till kompetensutveckling utifrån skolgemensamma och individuella behov.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Samtliga intervjuade anser att rektorn är kompetent, stöttande, lättillgänglig och att idéer och förslag tas väl emot. Ansvarsfördelningen inom skolan uppfattas som tydlig. Rektorn är väl förtrogen med skolans dagliga verksamhet och leder den övergripande pedagogiska och administrativa utvecklingen. Elevernars kunskapsresultat följs upp i samtliga ämnen. Rektorn utövar ett aktivt och synligt ledarskap, bland annat genom lektionsbesök och skapar sig då en bild av hur undervisningen genomförs. Vidare är hon väl känd bland elever, lärare och föräldrar. Uppföljningen kring hur undervisningen som helhet inriktas mot läroplanens mål att sträva mot kan dock, enligt inspektörernas bedömning, utvecklas. Se vidare under kvalitetsarbete.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra målpuppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka målpuppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Trots att skolan följer upp och utvärderar arbetet på olika nivåer finns ingen tydlig bild hos personalen eller dokumentation som beskriver hur undervisningen ska inriktas mot läroplanens mål att sträva mot för att på bästa sätt främja elevernas kunskapsutveckling. Det är rektorns ansvar att ett sådant arbete kontinuerligt bedrivs.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen behöver undervisningsmålen ständigt omprövas, resultaten följas upp och utvärderas och nya metoder prövas och utvecklas. I Töjnaskolan följs elevernas resultat upp enligt tidigare resonemang. Skolans kvalitetsarbete är gott i flera avseenden. Det finns ett antal dokument att tillgå på skolan som beskriver och dokumenterar kvalitetsarbetet på olika sätt. Skolans lokala arbetsplan innehåller mål inom bl.a. lärande och elevinflytande. Utifrån denna plan har varje arbetslag utarbetat arbetsplaner innehållande mål och hur man ska arbeta för att dessa ska uppnås. Hur undervisningen ska utformas för att elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen ska främjas framgår dock inte tydligt i dessa arbetsplaner. Skolan bör därför mer systematiskt utvärdera sin verksamhet genom att skaffa sig en tydligare bild av hur målen att sträva mot ligger till grund för hur undervisningen utformas, exempelvis genom individanpassning. Även arbetet med att utvärdera hur eleverna utvecklas inom området normer och värden som helhet bör förbättras. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete bör förbättras i dessa avseenden.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Redovisningen ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. Det ställs också krav på att uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan ska redovisas i kvalitetsredovisningen.

Töjnaskolan har en kvalitetsredovisning som innehåller några av skolans resultat och förslag till förbättringsåtgärder. Vissa resultat bedöms dock utifrån svar på elev- och föräldraenkäter och inte utifrån de nationella målen. Det saknas under vissa områden även en tydlig analys av resultaten då målen inte nås. Av intervjuerna framgår att eleverna inte varit delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen inte fullt ut uppfyller förordningens krav, t.ex. saknas redovisning av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen att uppnå i årskurs 5. Dessa återfinns dock i en särskild sammanställ-

ning skolan gör till kommunen. Även utvärdering av undervisningen samt en redovisning av hur eleverna utvecklats inom området normer och värden som helhet saknas. Elever måste involveras i arbetet med skolans kvalitetsredovisning och lika-behandlingsplanen följas upp och utvärderas i redovisningen.

2008-04-22 Stockholm

Lotta Hedén

Malin Winbladh